

ALİ ASLAN

Davutoğlu'nun önlenemez düşüşü

AK Parti'nin temel misyonu siyasi düzenin meşruiyet kaynağını elitizmden milli iradeye çekmek oldu. Eski Türkiye döneminde millete kapalı tutulan devlet iktidarını topluma açtı. Böylece Osmanlı'nın son döneminden günümüze bürokratik-entelektüel elitlerin "uygulayıcı" olmaktan ziyade "karar verici" konumda buldukları düzen sona erdi. Seçilmiş siyasetçiler üzerinden millet pasif bir insan yığınından karar verici bir siyasi özne konumuna yükseldi.

AK Parti ülkedeki bu tarihi yapısal dönüşümü gerçekleştirirken olabildiğince esnek bir siyaset tarzına sahipti. Bürokratik merkezi geriletmek, merkezi yeniden inşa etmek ve yeni siyasi düzeni oturtmak ve korumak için ayrı siyasetler takip etti. Çünkü her bir siyasi amaç için farklı siyasetler gerekiyordu.

Bürokratik merkezi geriletmek için liberal bir siyaset izledi. Merkezi yeniden inşa etmek için pozitif ve toplumu kuşatan demokratik bir siyasete başvurdu. **2012'den sonra isyanlar –Gezi Parkı Şiddet Eylemleri, PKK terörü, FETÖ darbe girişimleri– dönemine girildiğinde de daha devletçi-güvenlikçi bir siyasetin takip edilmesi kaçınılmazdı.**

Her dönem farklı aktörlerin ittifak oluşturmalarına şahitlik etti. İlk dönemde bürokratik oligarşinin karşısında tüm çevre güçleri ve liberal çoğulculuk yanlıları yer aldı. Kısa süren ikinci dönemde ise siyasi-toplumsal aktörlerin büyük çoğunluğu AK Parti'ye destek verdi, vermeyenler ise cılız itirazlar üretmenin ötesine geçemedi. Üçüncü dönemde yaşanan kalkışma, terör ve darbe girişimleri Türkiye'nin demokratikleşmesi ve otonomlaşmasına destek veren sivil ve bürokratik güçlerin ittifakını doğurdu.

Üçüncü dönemi önemli kılan Türkiye demokrasisinin önündeki en büyük engel olan çevre ile merkez arasındaki karşılıklı düşmanlığın ve şüphenin yerini bir uzlaşmaya bırakmasıydı. Bu, ülkenin modernleşme ve demokratikleşme sürecinde önemli bir olgunluk eşiği anlamına gelmektedir. Terör ve ekonomik sıkıntılarının gölgesinde bu durum hak ettiği takdiri maalesef görememiştir.

Bunun önemli bir göstergesi [Ali Babacan](#) ve [Abdullah Gül](#) çizgisinin AK Parti iktidarının ilk dönemini, [Ahmet Davutoğlu](#) ve çevresindeki siyasilerin de partinin ikinci iktidar dönemini mutlaklaştırmasıdır. Babacan-Gül çizgisi bir yandan halen neoliberal ekonominin güdümündeki küreselleşme sürecinin devam ettiği diğer yandan AK Parti'nin halen devletle mücadele eden ya da etmesi gereken bir muhalefet partisi olduğu yanlısına sahip.

Davutoğlu çizgisi de 2008-2012 döneminde hakim olan küresel, bölgesel ve toplumsal yapısal boşluk ve belirsizlik döneminin sürdüğünde ısrarcı. Oysa uluslararası sistem yeni bir yapılanma sürecinde ve

Türkiye'ye "merkez ülke" payesi vermekten oldukça uzak. **Bölgede ise statükocu düzen kısa bir sarsılmanın sonrasında toparlanmakla kalmayıp Türkiye gibi reformist bir devlet için ciddi tehditler üretme iradesi ortaya koyuyor.** Toplumsal düzen de isyanlar sonrasında derin bir siyasi-ideolojik kutuplaşmayla yeni bir evreye geçmiş durumda. Ortak akıl, müzakere ve çoğulculuk gibi kavramların siyasi gerçekler karşısında pek bir hükmü yok.

Davutoğlu'nun önerdiği siyasetin siyasi gerçeklikte bir karşılığı olsaydı siyasetin zirvesindeki yerini kolayca koruyabilirdi. Davutoğlu'nun düşüşünü kişisel hırslarından ziyade dış gerçeklikle kurduğu çarpık ilişkide aramak gerekir. Ne yapısal şartlarda yaşanan değişimleri ne de bu değişimler neticesinde AK Parti'de yaşanan dönüşümü doğru okuyamadı. Üstüne bir de AK Parti içerisinde bir değişim dalgası oluşturarak tüm bu süreci tersine çevirebileceği hayaline kapıldı.

Bu hayal Davutoğlu'nun siyasetin dışında kalma sürecini bir ileri safhaya taşıdı. İzlediği yanlış strateji sonucunda ilk etapta başbakanlık ve AK Parti'nin yönetici ekibinden tasfiye edildi. Mevcut durumda partiden ihraç edilmesi süreci başladı. Bir sonraki aşama yani sadece AK Parti siyasetinin değil ülke siyasetinin de dışında kalması ise ayrı bir parti kurması durumunda gerçekleşecektir. Yeni partinin toplumda bir karşılığının olmadığı farkında olduğuna şüphe yok. Aksi takdirde AK Parti içerisinde kalarak bir değişim dalgası yaratmaya kalkışmayacağı gibi pek tarzı olmayan tehditkar bir dile savrulmaya da gerek duymazdı. Bu noktada maalesef

şunu belirtmemiz gerekir: **Davutoğlu'nun düşüşünün hangi noktada duracağını kestirmek zor.**

İngiliz tarihçi Arnold Toynbee medeniyetlerin çöküşünde kilit rol oynadığını iddia ettiği "egosantrik illüzyon" kavramından bahseder. Bir siyaset bilimi hocası olarak Davutoğlu'nun bu kavrama özel bir ilgi duyduğu bilinmektedir. Bu kavramı bir kişi ya da topluluğun tüm dış gerçekliği kendi gerçekliğine indirgeme durumu olarak tanımlayabiliriz. Bunu bir siyasi aktörün kendi hülyasının tutsağı olması şeklinde ifade etmek de mümkündür. **Son üç-dört yıldaki eylemlerine baktığımızda Hoca'nın maalesef bu hastalığa yakalandığını söylemek zorundayız.**

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

[Tüm Yazıları >](#)

- > **Modernleşme serüvenimizde AK Parti (17.8.2019)**
- > **23 Haziran'da neyi oylayacağız? (22.6.2019)**
- > **CHP'nin adayı: demagog mu, Truva atı mı? (1.6.2019)**

